Podpisnik: Nadja Marolt
Izdajatelj: SIGOV-CA
Serijska št.: 1236639314046
Podpisano: 3.11.2026 08:12

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

I U 1887/2024-104

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA
UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA
2.11. 2026
Podpis pristojne sodne osebe:

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je po višji sodnici mag. Nadji Marolt,

v upravnem sporu tožeče stranke: , zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA,** ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Ljubljana,

ob udeležbi stranke z interesom: **TRŽNI INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE**, Dunajska cesta 160, Ljubljana,

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-325/2024/5 z dne 24. 9. 2024,

2. novembra 2026

RAZSODILO:

Tožbi se ugodi, odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-325/2024/5 z dne 24. 9. 2024 se odpravi ter se zadeva vrne istemu organu v ponoven postopek.

OBRAZLOŽITEV:

Izpodbijana odločba

1. Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju tožena stranka) je z odločbo št. 090-325/2024/5 z dne 24. 9. 2024 (v nadaljevanju izpodbijana odločba[1]) zavrnil pritožbo tožnika zoper odločbo in sklep Tržnega inšpektorata Republike Slovenije (v nadaljevanju: zavezanec, v tem postopku stranka z interesom) št. 090-27/2024-5 z dne 11. 7. 2024 (1. točka izreka). Odločil je še, da v postopku s pritožbo niso nastali posebni stroški (2. točka izreka).

2. Iz obrazložitve izhaja, da je tožnik na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ) od zavezanca zahteval: (1) popis zadev iz nadzora proizvodov – skladnosti različnih agregatov z vsemi relevantnimi zahtevami iz vseh relevantnih predpisov usklajevalne zakonodaje EU in nacionalne zakonodaje RS ter pridobljene izjave EU o skladnosti ter/ali oceno tveganja, na podlagi katere se nadzor ni uvedel, (2) popise zadev, ki so nastali v letu 2024 v nadzoru pri subjektu Rok Groznik s.p. v vseh oblikah njegovega poslovanja, (3) odgovor na vprašanje, ali nudeni proizvodi v prejeti ponudbi ustrezajo zahtevam za proizvode, ki so v stiku s pitno vodo ter ali so za to zagotovljene ustrezne označitve in dokazna dokumentacija ter zahteva za posredovanje dokumentacije, ki je bila pridobljena v nadzoru tovrstnih proizvodov, ki so v stiku s pitno vodo, glede njihove skladnosti z zahtevami tozadevnih predpisov v RS v povezani z Uredbo o pitni vodi ter (4) popis vseh zadev v letu 2023 in 2024, v katerih so bile predmet nadzora kosilne glave.

3. Te zahteve je žavezanec, sklicujoč se na zlorabo dostopa do informacij javnega značaja, zavrnil, ker tožnik prekomerno obremenjuje organ in ne uresničuje namena ZDIJZ, temveč preko zahtev izraža svoje nestrinjanje z delovanjem organa in opozarja na po njegovem mnenju neučinkovito opravljene nadzore. Že od februarja 2020 dalje na zavezanca naslavlja različna obsežna sporočila, pri čemer vedno znova izpostavlja neučinkovitost zavezanca in poskuša usmerjati njegove postopke in delo. Sporočila pošilja številnim naslovnikom, zastavlja

1 V skladu z 31. členom ZDIJZ, ki določa, da je zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca mogoče začeti upravni spor skladno z zakonom.

vprašanja in prilaga obsežne datoteke. Vloge vlaga kontinuirano, zadeve pa se nanašajo na inšpekcijske postopke, ki jih je zavezanec uvedel na podlagi tožnikovih prijav. Tožnik je v obdobju nekaj mesecev vložil preko 100 zahtev in drugih vlog, pri tem pa sam poudarja, da je njegov namen, da bi od zavezanca dosegel obravnavanje svojih prijav, ker tega ne doseže, pa na zavezanca naslavlja še zahteve za dostop do informacij javnega značaja (v nadaljevanju DIJZ). Tožnikova elektronska sporočila so obširna in nepregledna, imajo priloge in fotografije ter lahko obsegajo več 100 strani, gre za datoteke obsežnih velikosti. Zavezanec mora glede na število tožnikovih vlog voditi več vzporednih postopkov. Vsebina tožnikovih sporočil se prepleta, v njih podaja tudi pozive drugim organom. Vsaka ugoditev zahtevi za DIJZ izzove še več sporočil. Zavezanec je v letu 2022 evidentiral 362 dokumentov, prejetih z naslova prosilca, in 83 zahtev za DIJZ, v letu 2023 173, med 1. 1. 2024 in 11. 7. 2024 pa že več kot 100. Zahteve vlaga kljub več zavrnilnim odločbam. Zavezanec sicer letno prejme 25 do 30 zahtev za DIJZ. Tožnikove zahteve je sprva obravnaval vsebinsko, šele ko je njihovo število postalo neobvladljivo, je presodil, da gre za zlorabo pravice, še posebej zato, ker so zahteve vložene zgolj z namenom dokazovanja stališč glede neustreznega delovanja organa. Ob tem je tožnik najprej za stanje krivil prejšnje vodstvo zavezanca. Po mnenju zavezanca je tožnikov namen prekomerno zasipavanje več organov z obsežnimi sporočili z namenom dokazovanja stališč o nestrokovnem in neučinkovitem delu zavezanca, kar ne pomeni poštene uporabe pravice do DIJZ.

4. Tožena stranka je tožnikovo pritožbo zavrnila. Navedla je, da je treba institut zlorabe pravice iz petega odstavka 5. člena ZDIJZ presojati v vsakem primeru posebej in restriktivno. To je skrajno sredstvo, ko od organa objektivno ni mogoče pričakovati, da bo odločil o dostopu do vseh zahtevanih informacij javnega značaja.

5. Tožena stranka je ugotovila, da tožnik svoje zelo obsežne zahteve vlaga kontinuirano, pri čemer so bile njegove zahteve s strani tožene stranke in zavezanca že večkrat prepoznane kot zloraba pravice do DIJZ. Tožnik je pri zavezancu v obdobju nekaj mesecev vložil preko 100 zahtev in preko 200 drugih vlog, v njih pa sam poudarja, da je njegov namen, da bi od organa dosegel obravnavanje svojih prijav, ker tega ne doseže, pa vlaga še zahteve za DIJZ. V teh zahtevah obsežno navaja dejstva glede neustreznosti izdelkov, kar za postopek po ZDIJZ ni relevantno. Zahteve so obsežne, prepletajo se z drugimi pisanji, priloge se ponavljajo. Ob tem tožnik izraža tudi negativne vrednostne sodbe glede dela zavezanca. Iz načina vlaganja zahtev izhaja tožnikov namen, da preko teh postopkov izvaja kontrolo dela zavezanca oziroma želi z njimi doseči, da se organ opredeli do njegovih prijav in analiz ter začne inšpekcijske postopke v konkretnih zadevah. To ni v skladu z namenom ZDIJZ, ki je v tem, da se zagotovi javnost oz. odprtost delovanja organov. ZDIJZ ni zakon, na podlagi katerega bi organi morali uvesti postopke. Prosilec preko DIJZ ne more doseči aktivnega ravnanja

organov, niti tega, da bi organ ustvaril informacije, s katerimi ne razpolaga (npr. informacije o inšpekcijskih postopkih, ki jih ni uvedel).

6. Tožena stranka je ugotovila še, da število zahtev po ZDIJZ sicer ni omejeno, vendar pa v obravnavani zadevi število in obsežnost zahtev prekomerno obremenjujeta zavezanca, od katerega ni mogoče pričakovati, da bo uspel v zakonskem roku odločiti o tolikšnem številu obsežnih zahtev z različno vsebino. To pa ne pomeni, da ne dela učinkovito in strokovno, kar želi dokazati tožnik. Tožnik torej svoje pravice ne uporablja pošteno, ampak jo zlorablja, ob tem pa zavezancu otežuje oz. onemogoča ravnanje v skladu z načelom ekonomičnosti postopka. Tudi tožena stranka je od tožnika v letu 2023 prejela več kot 300 vlog, med 1. 1. 2024 in 24. 9. 2024 pa že več kot 400, med temi številne zgolj v vednost. Vloge so nepregledne in izjemno obsežne.

7. Sklepno je tožena stranka ponovila ugotovitev, da je tožnikov namen, da dokaže nesposobnost oziroma nestrokovnost zavezanca in ga prisili, da se opredeli do njegovih prijav in analiz oziroma uvede inšpekcijske postopke. ZDIJZ temu ni namenjen, poleg tega pa pravica do DIJZ ni priznana izključno v interesu prosilca, ampak tudi v interesu družbe, ki naj se ji v čim večji meri omogoči izvrševanje demokratične funkcije in funkcije nadzora, vendar ne na način, ki prekomerno ovira celotno delo organa in organ žali ter s tem posega v njegovo dostojanstvo.

Tožba

8. Tožnik trdi, da je izpodbijana odločba neutemeljena, saj tožena stranka ni upoštevala dejanskega stanja, ki ga je opisal v pritožbi in podprl z dokazi, poleg tega pa v njej ni pojasnjeno, na kakšni osnovi je bil zares zavrnjena njegova zahteva za DIJZ. Razlogi in kriteriji, navedeni v izpodbijani odločbi, niso relevantni do takšne mere, da bi se jih lahko uporabilo za ustrezno utemeljitev preprečevanja DIJZ in s tem onemogočanja izvajanja demokratične in nadzorne funkcije te pravice. Spletni ponudnik, na katerega so se nanašale tožnikove zahteve, zelo agresivno tržno komunicira, njegova spletna tržnica HALOKNAUF.si pa je bila predmet tožnikovih analiz in opozoril na neskladnosti že v letu 2020, ko je opozarjal na neskladnost medicinskih in drugih mask. Ponudnik se je hitro širil z vedno novimi proizvodi, tožnik pa je zavezanca opozarjal na neskladnost prodajanih proizvodov. Zavezanec se na opozorila, z eno izjemo, ni ustrezno odzval. Ponudnik je nato tožniku onemogočil nakupe na svojih spletnih tržnicah in mu ni vrnil kupnin za izdelke z napako. Tudi na te kršitve Zakona o varstvu potrošnikov se zavezanec ni odzval. Ponudnik se je intenzivno širil na slovenskem trgu s širokim naborom različnih neživilskih proizvodov, ki jih je ob tem zelo agresivno tržil s pošiljanjem elektronskih sporočil. Zavezanec se na tožnikove utemeljene prijave ni odzval. Prav tako se ni odzval na prijave nepravilnosti proizvodov, ki prihajajo v stik s pitno vodo, električnih koles in skirojev ter še vsega drugega, na kar opozarja tožnik.

Utemeljitev izpodbijane odločbe z zlorabo pravice je namišljena in prirejena za namen prikrivanja nepravilnosti zavezanca pred javnostjo. Tožnik s svojimi zahtevami ne zahteva uvedbe postopka nadzora ali karkoli podobnega.

9. Tožnik sodišču sklepno predlaga, da vse zavrnitve dostopa do IJZ, ki so predmet te tožbe, odpravi in mu omogoči dostop do zaprošenih informacij javnega značaja.

Odgovor na tožbo tožene stranke

10. Tožena stranka sodišču predlaga, da tožbo zavrne. Navaja, da je izpodbijana odločba sledila številnim drugim odločitvam, v katerih je tožena stranka presojala zlorabo pravice, med njimi so tudi tiste, ki jih je v pritožbenih postopkih tožena stranka izdala prosilcu v istovrstnih zadevah. Zato se je tožena stranka v izogib ponavljanju na stališča pravne teorije in prakse, s katerimi je bil tožnik v predhodnih odločbah že seznanjen, le sklicevala. Tožena stranka navaja sodno prakso v zvezi z zlorabo pravice, in sicer odločitve Ustavnega sodišča v zvezi s ponavljajočimi se vlogami s pavšalnimi navedbami, vlaganjem očitno nedovoljenih in neutemeljenih pritožb brez vseh možnosti za uspeh ter vlaganjem vlog s številnimi negativnimi vrednostnimi sodbami, žalitvami in provokacijami, odločitve Vrhovnega sodišča v zvezi z zaporednim vlaganjem nedovoljenih pravnih sredstev brez postulacijske sposobnosti, odločitev Višjega sodišča v Ljubljani v zvezi z izterjavo bagatelnega zneska ter sodno prakso Upravnega sodišča glede vlaganja zahtev, s katerimi se organ prekomerno zasipa z delom. Poudarja, da je treba ugotoviti, ali iz načina vlaganja zahtev izhaja namen prekomerno zasipati organ z delom in ga s tem ovirati pri opravljanju nalog ter poseči v njegovo dostojanstvo. Iz načina vlaganja zahtev tožnika izhaja njegov namen, da preko postopkov po ZDIJZ vrši pritisk na zavezanca in želi doseči, da se ta opredeli do njegovih prijav in analiz ter začne inšpekcijski postopek v konkretnih zadevah. To pa ni skladno z namenom iz 2. člena ZDIJZ. Tožnikov namen je dokazati neučinkovito delo zavezanca in doseči obravnavo prijav.

11. Pravica do dostopa do informacij javnega značaja ni priznana izključno v interesu tožnika, pač pa tudi v interesu družbe, ki je v tem, da se v čim večji meri omogoči izvrševanje demokratične funkcije in funkcije nadzora obravnavane pravice, vendar nikakor ne na način, ki prekomerno ovira celotno delo organa ter uradne osebe in organ žali in s tem posega v njegovo dostojanstvo. Ne glede na to, da število zahtev po ZDIJZ ni omejeno, je v obravnavanem primeru število in obsežnost vlog, iz katerih izhajajo tudi zahteve za DIJZ, prekomerno obremenilo zavezanca. Tožena stranka je upoštevala konkretne podatke o številu vlog in način, kako so te vloge sestavljene in posredovane zavezancu. Tožnik sam navaja, kako je intenzivnost svojih vlog stopnjeval, a svoja dejanja ocenjuje napačno, saj meni, da ne gre za zasipanje in obremenjevanje organa. S številom vlog je tožena stranka seznanjena, saj tožnik vse vloge, ki jih naslovi na zavezanca, pošlje v

vednost (med drugim) tudi toženi stranki. V posameznih obširnih sporočilih se tako prepletajo različni zahtevki, tudi zahteve po ZDIJZ, priložene so analize ter postavljena številna vprašanja, ki se nanašajo na vsebinske inšpekcijske postopke in niso v povezavi s postopki po ZDIJZ. Na ta način je sestavljena tudi tožba v tem upravnem sporu. Tožnik skoraj dnevno pošilja obširna in nepregledna elektronska sporočila (včasih tudi več kot 10 dnevno) s prilogami in fotografijami, ki obsegajo več 100 strani. Tožnik je pri zavezancu od januarja do novembra 2023 vložil preko 173 zahtev za DIJZ, v letu 2024 do izdaje izpodbijane odločbe pa že več kot 100. Tožena stranka je v letu 2023 od tožnika prejela preko 300 elektronskih sporočil. Vse navedeno kaže na način delovanja, s katerim tožnik ne zasleduje namena ZDIJZ, zato ne moremo govoriti o pošteni uporabi pravice do DIJZ. Stališče tožnika, da so, ker so njegove prijave utemeljene, utemeljene tudi njegove zahteve po ZDIJZ, ni pravilno. Tudi če bi bile vse prijave utemeljene, tožnik na ta način ni upravičen siliti zavezanca k uvedbi inšpekcijskih postopkov. Postopki po ZDIJZ niso namenjeni ugotavljanju nepravilnosti proizvodov, ki so dani na trg, ali varovanju potrošnikov. Prepoved zlorabe pravice je tudi splošno pravno načelo prava EU. Tisti, ki uveljavlja zlorabo, mora predložiti dokaz o obstoju objektivnih okoliščin, ki navkljub formalnemu izpolnjevanju pogojev, ki so predpisani za uveljavljanje določene pravice, onemogočajo uresničevanje njenega temeljnega namena. Izkazan mora biti še subjektivni element, ki se mora nanašati na namero izkoristiti predpisane pogoje zgolj za umetno ustvarjanje okoliščin, oziroma umetno izpolnjevanje predpisanih pogojev za namen, ki ga zakonodajalec ni predvidel. V obravnavani zadevi sta izpolnjena oba pogoja.

Odgovor na tožbo stranke z interesom

12. Zavezanec kot stranka z interesom v odgovoru na tožbo navaja, da ga tožnik že od leta 2020 sistematično zasipa s številnimi obsežnimi elektronskimi sporočili in zahtevami za DIJZ z namenom dokazovanja, da zavezanec ne deluje učinkovito. S temi ravnanji prekomerno obremenjuje organ in ga želi usmerjati s svojimi predlogi, kako naj inšpektorji opravljajo nadzor.

13. Sporočila, ki jih pošilja tožnik, predstavljajo preplet različnih vlog oziroma zahtevkov z obsežnimi prilogami. Glede teh vlog mora zavezanec voditi več vzporednih postopkov, ogromno dela ima že z njihovim razporejanjem in knjiženjem. Z vsakim sporočilom se pri zavezancu ukvarja več oseb, delo se podvaja. Naloge pri zavezancu so med zaposlene razporejene tako, da ni mogoče, da bi tako kompleksna sporočila obravnavala zgolj ena oseba. Sporočila se ponavljajo, tožnik pa jih pošilja tudi drugim organom. Vsaka posredovana odločitev po ZDIJZ izzove še več sporočil. Zavezanec nima zadržkov glede seznanjanja javnosti z informacijami javnega značaja, vendar pa ne more ugoditi zahtevam, ki ne sledijo namenu te pravice. Zavezanec skladno s svojimi

prioritetami opravlja nadzore iz svojega delokroga in dela ne more podrejati posameznikom, ki želijo organ prisiliti, da sledi njihovim ugotovitvam.

14. V sistemu IS TIRS je za leto 2022 evidentiranih 657 dokumentov, prejetih z elektronskega naslova tožnika, pri čemer včasih tudi na isti dan pošlje več obsežnih dokumentov z ogromnimi količinami prilog. Za leto 2023 je v sistemu zavezanca evidentiranih 1052 dokumentov, poslanih s tožnikovega elektronskega naslova, v letu 2024 880 ter med 1. 1. 2025 in 3. 3. 2025 119. V letu 2022 je na zavezanca naslovil 83 zahtev za DIJZ, v letu 2023 173, v letu 2024 260, med 1. 1. 2025 in 3. 3. 2025 39. Tožnik kljub zavrnitvam zahtev teh vlaga vedno več.

15. Zavezanec je številne tožnikove zahteve obravnaval vsebinsko, zadnja vsebinska odločba je bila tožniku izdana leta 2022, in šele ko je vlaganje zahtev postalo neobvladljivo, je zavezanec presodil, da gre za zlorabo pravice, še posebej zato, ker so bile zahteve vložene zgolj z namenom dokazovanja neustreznega delovanja organa. Tožnik je za takšno stanje najprej krivil prejšnje, kasneje pa tudi sedanje vodstvo zavezanca. Moral bi ostati pri argumentaciji, ki je objektivno usmerjena v kritiko vsebine dela organa, ne pa posameznih uradnih oseb. Odločitev organa o zavrnitvi tožnikove zahteve za DIJZ je bila sprejeta na podlagi celotnega ravnanja tožnika, ki otežuje normalno delo zavezanca na več področjih. Tožnik želi pridobiti informacije, ki bi bile podlaga za njegovo nadaljnje žaljenje in obsojanje organa. Njegov namen ni v tem, da bi uresničeval namen pravice do DIJZ, ki je zagotavljanje javnosti in odprtosti delovanja organa, ampak v tem, da bo lahko nadaljeval s svojimi vrednostnimi sodbami o nesposobnosti in neučinkovitosti zavezanca ter njegovem neustreznem delovanju. Tožnik svoje pravice tako ne uporablja pošteno, z zahtevami pa škoduje zavezancu.

Tožnikova vloga z dne 27. 10. 2025

16. Tožnik v vlogi poudarja, da sta odločitvi tožene stranke in stranke z interesom v nasprotju z zakonskimi določbami o demokratični in nadzorni funkciji pravice do DIJZ. Tožnik želi, da ima javnost dostop do informacij o tem, kako se izvajajo posamezni nadzori neživilskih proizvodov na trgu. Vse tožnikove zahteve so bile podane v konkretnih situacijah, v katerih je predložil dokaze za to, da gre za neskladne in nevarne proizvode ter da je neurejenost trga v veliki meri posledica neustreznega nadzora s strani zavezanca. Tožnik želi še bolj podrobno analizirati nepravilnosti v nadzoru na konkretnih primerih ter predlagati izboljšave. Cilj vsega skupaj je večja urejenost trga in s tem večja zaščita kupcev, uporabnikov posameznih proizvodov in okolja pred neskladnimi in nevarnimi proizvodi, ki predstavljajo nesprejemljiva varnostna, zdravstvena in okoljevarstvena tveganja.

17. Tožnik zanika ugotovitve tožene stranke, da želi usmerjati postopke zavezanca, ter navaja, da so te navedbe zavajajoče in neprimerne. Zavezanec bi se moral zavedati, da so tožnikove prijave utemeljene in da v njegovem delovanju prihaja do nepravilnosti. Tožnik še nikoli ni dobil odgovora, da bi bila kakšna njegova

prijava neutemeljena. V zvezi z navedbami o prekomernem obremenjevanju organa tožnik navaja, da bi se, če bi se nadzor izvajal skladno z zakonodajo, to odrazilo na trgu in posledično prijav in vsega, kar jim sledi, ne bi bilo. Zavezanec pa svoje aktivnosti velikokrat izvaja družbeno škodljivo, ko namesto učinkovitega celovitega sistemskega nadzora s proporcionalnim ukrepanjem izvaja škodljive ozke inšpekcijske preglede, v katerih ugotavlja nepravilnosti ali le posamezne pomanjkljivosti, vse ostalo pa spregleda, kar subjekti razumejo kot potrjevanje skladnosti. V mnogih primerih zavezanec očitno stopa na stran teh subjektov ter javnost neobjektivno, zavajajoče in družbeno škodljivo obvešča o tožnikovih aktivnostih. Namen zavrnilne odločbe je samo preprečiti, da bi se javnost seznanila z nepravilnostmi, kar bi imelo za posledico nujnost, da se pri delovanju organa na tehničnem področju nadzora trga sistematično uvedejo izboljšave. V zvezi z navedbami, da je zavezanec tožnikove zahteve od začetka vsebinsko obravnaval, tožnik navaja, da je zavezanec ob tem obravnavanju spoznal, kako globoko sežejo nepravilnosti v njegovem delovanju in kakšne so posledice tega, zato je s ciljem preprečevanja nadaljnjega razkrivanja nepravilnosti „izumil" pojem zlorabe pravice. Če nekje obstajajo takšne nepravilnosti, kot na področju tehničnega nadzora trga, ne more biti drugače, kot da je za to krivo vodstvo organa. Za izpolnitev tožnikovih zahtev za DIJZ bi bilo ob tem potrebnih le nekaj minut administrativnega dela.

18. Sklepno tožnik predlaga, da se vse zavrnitve DIJZ, ki so predmet te tožbe, odpravijo in se mu omogoči dostop do zahtevanih informacij. Podredno pa predlaga, da sodišče odredi dostop do vse dokumentacije, ki je pri zavezancu nastala od začetka leta 2020 dalje za najbolj izstopajoče primere, ki jih našteva v vlogi.

Nadaljnje vloge tožnika

19. Tožnik je v nadaljevanju vložil še več vlog, v katerih je ponovil svoje argumente iz tožbe ter sodišče obveščal o novih odločitvah tožene stranke in zavezanca. Sodišču je predlagal združitev vseh zadev, ki tečejo na podlagi njegovih tožb, vloženih v letih 2023, 2024 in 2025, kar je sodišče zavrnilo s sklepom I U 928/2023-24 z dne 2. 6. 2025.[2]

Predlog tožene stranke za izvedbo vzorčnega postopka

20. Tožena stranka je dne 13. 5. 2025 sodišču predlagala izvedbo vzorčnega postopka po 43. členu Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1). Navedla je, da je tožnik vložil tožbe zoper 20 upravnih aktov, pri katerih se pravice in obveznosti opirajo na enako ali podobno dejansko in isto pravno podlago.

2 Po 161. členu Sodnega reda sodnik, ki vodi najstarejšo zadevo, odloči, ali se bodo zadeve združile zaradi enotnega obravnavanja.

Vloga stranke z interesom z dne 15. 7. 2026

21. Stranka z interesom je v vlogi z dne 15. 7. 2026 navedla, da se zaveda, da zahtev za DIJZ ne more zavrniti zgolj zaradi velikega obsega zahtevane dokumentacije ali zaradi večjega števila zahtev. Tožnik nanjo že od februarja 2020 neprenehoma naslavlja različna zelo obsežna pisanja. V začetnem obdobju je stranka z interesom odgovarjala na vse tožnikove prijave in zahteve za DIJZ. V letih 2021 in 2022 se je število tožnikovih zahtev povečalo, vsebinsko odgovarjanje nanje je postalo neobvladljivo in postalo je očitno, da gre za sistematično zasipanje organa z vedno novimi sporočili, predvsem o nestrinjanju z delom zavezanca ter usmerjanjem njegovega dela, zato je stranka z interesom presodila, da gre za zlorabo pravice, še posebej zato, ker so bile zahteve vložene zgolj z namenom dokazovanja njenega neustreznega delovanja. Tožnik je najprej za stanje krivil prejšnje, nato pa tudi novo vodstvo stranke z interesom. Tožnik ves čas ponavlja svoje ugotovitve in pošilja svoje obsežne analize z zahtevami po nadzoru točno določenih proizvodov. Na podlagi odgovorov in dokumentov, ki jih pridobi preko DIJZ, svoje zahteve prilagaja tako dolgo, dokler ne izpolnjujejo pogojev. Nato zahteva obravnavo svoje zahteve za DIJZ, uvedbo inšpekcijskega postopka ali sledenje navedbam v prijavah. V nasprotnem primeru izpostavlja nedelovanje in neučinkovitost zavezanca, slabo vodenje in neurejenost trga ter vlaga nove vloge. Kot primer stranka z interesom navaja odgovor na posredovanje dokumentacije na zahtevo za DIJZ v zadevi št. 0611-1391/2022-7 z dne 6. 6. 2022. Tožnik se je na odgovor odzval 27-krat, v zadevi pa se nahaja 85 dokumentov.

22. V nadaljevanju vloge stranka z interesom v tabeli povzema podatke o vseh prejetih prijavah, številu vseh pregledov, številu prijav na delovni dan ter številu inšpektorjev v letih 2020 do 2025. Število prijav in število opravljenih pregledov s strani inšpektorjev ter število inšpektorjev naraščajo. Tožnik je v letu 2020 vložil 73 vlog, v letu 2021 skupaj 977 vlog, v letu 2022 734 različnih vlog, v letu 2023 864 vlog, v letu 2024 1146 različnih vlog, v letu 2025 1064 vlog ter med 1. 1. 2025 in 31. 5. 2026 476 vlog. Med 1. 1. 2020 in 31. 5. 2026 je stranka z interesom od tožnika prejela 5.334 vlog, pri čemer se ta podatek nanaša samo na prijave ali dopolnitve prijav, ne zajema pa vlog po ZDIJZ in drugih pisanj. Obremenjujoče vlaganje vlog se je povečalo v letu 2021 in naslednjih, v tem obdobju tožnikove prijave predstavljajo 7-13% vseh letno prejetih prijav. Od leta 2021 dalje je stranka z interesom od tožnika vsak dan prejela približno 2 do 3,4 nove prijave. Za skoraj vsako prijavo pa tožnik vloži še zahtevo za DIJZ.

23. Stranka z interesom je pripravila statistični pregled časa, potrebnega za obravnavo tožnikovih vlog. Pregledala je 60 različnih vlog iz obdobja med 1. 1. 2026 in 22. 6. 2026, med njimi prijave, obravnave prijav v okviru vodila, druge vloge ter večje število zahtev za DIJZ. Vhodne dokumente je pretvorila v obliko, primerno za tiskanje in pri vsakem dokumentu popisala število morebitnih tiskanih strani. V prikaz je vključila vse vhodne dokumente, tudi tiste, ki

presegajo 1000 tiskanih strani, kar ni redkost. Zajetih 60 vhodnih dokumentov je obsegalo 13.005 tiskanih strani. Najmanjši dokument je obsegal 2, največji pa 2.685 strani. Povprečni obseg dokumenta je 216,8 tiskanih strani. Brez upoštevanja dokumentov, daljših od 1.000 strani, bi povprečni obseg dokumenta znašal 83,4 tiskanih strani. Zelo obsežnih je 5 od 60 dokumentov, ki imajo 1.083, 1.522, 1.564, 1.564 ter 2.685 strani. Ob predpostavki, da ima ena tiskana stran 250 besed, povprečni čas branja odrasle osebe pa je 250 besed na minuto, ena tiskana stran zahteva eno minuto prvega branja. Ker gre pri tožnikovih vlogah za zahtevnejše vsebinsko besedilo, je treba uporabiti vrednost 238 besed na minuto. Prvo branje tiskanih strani pomeni 13.005 minut oziroma 216,8 ur dela, pri vrednosti 238 besed na minuto pa 227,7 ur. To ob upoštevanju 8-urnega delovnika in polurnega odmora za malico pomeni 29 do 30 delovnih dni enega javnega uslužbenca. Ob upoštevanju dopustov, bolniških odsotnosti in drugih delovnih nalog to pomeni izrazito časovno in kadrovsko obremenitev organa. Ta ni posledica zgolj števila vlog, temveč predvsem njihovega obsega. Pri tem pa ta izračun zajema zgolj prvo branje, ne vključuje pa evidentiranja, klasifikacije, preverjanja prilog, iskanja povezav z že obstoječimi zadevami, primerjave ter bolj zahtevnega vsebinskega dela, povezanega s tožnikovimi pisanji. Če se upošteva še vsebinska obravnava, se skupna obremenitev lahko poveča na približno 29.400 ur, kar pomeni potrebo po sodelovanju približno 3 zaposlenih zgolj za sprotno obvladovanje takšnega pripada.

24. Pravice posameznikov so omejene s pravicami drugih. Posameznik svojih upravičenj ne more uresničevati na način, ki nesorazmerno posega v pravni položaj drugih oseb ali objektivno onemogoča oziroma v konkretnem primeru bistveno otežuje učinkovito delovanje organa in s tem varstva pravic drugih. Od leta 2021 je stranka z interesom ob upoštevanju vseh vlog vlagatelja prejela približno 3 do 5 dodatnih zadev vsak delovni dan, zgolj tri kvalifikacijske številke, ki se nanašajo na tožnika, pa pomenijo med 7 in 13% vseh prejetih vlog organa. Čas, ki ga stranka z interesom porabi za tožnikove vloge, ni na voljo za obravnavo vlog drugih vlagateljev. Podaljšujejo se roki, zmanjšuje dostopnost uradnih oseb, otežuje vsebinska poglobljenost obravnave drugih zadev in zmanjšuje splošna učinkovitost dela organa. Stranka z interesom ima omejeno število zaposlenih, omejen delovni čas in omejene organizacijske zmogljivosti. Vsaka vloga zahteva evidentiranje, pregled, razvrstitev, presojo, morebitno procesno vodenje zadeve in pripravo ustreznega odgovora. Obseg tožnikovih vlog presega običajno izvrševanje pravice. Množično in ponavljajoče se vlaganje vlog objektivno obremenjuje organ do te mere, da lahko ogroža njegovo sposobnost enakopravne, pravočasne in učinkovite obravnave vseh drugih zadev.

25. Tožnik na več naslovov, tudi na druge državne organe in politične funkcionarje, vlaga pisanja, prijave, vloge, zahteve in analize, iz katerih izhajajo tudi na organ in njegovo vodstvo usmerjene neprimerne oziroma žaljive navedbe, vrednostne sodbe in vprašanja z žaljivo oziroma cinično konotacijo. S tem želi vzbujati dvom

v strokovnost delovanja stranke z interesom in njeno kredibilnost. Tožnik izkorišča znanje, pridobljeno pri delu in dostopu do zadev organa, saj je bil v preteklosti

. Te okoliščine so relevantne za širšo presojo objektivnega vzorca ravnanja, saj tožnik zaradi poznavanja notranje organizacije, postopkovnih poti in delovnih procesov organa svoje vloge oblikuje tako, da so hkrati naslovljene na več organizacijskih ravni, da odpirajo več vzporednih postopkovnih vprašanj in zahtevajo vključitev več zaposlenih oziroma več notranjih enot organa.

26. Tožnik zahtev za DIJZ ne uporablja zgolj kot sredstvo za pridobitev dokumentov, temveč je to del njegovega širšega prizadevanja, da bi vplival na način organizacije, delovanja in izvajanja inšpekcijskega nadzora. Tožnik želi analizirati nepravilnosti, konkretizirati očitke o nadzoru, dokazovati neučinkovitost in doseči spremembe v delovanju organa. Za uveljavljanje svojih stališč ne uporablja zgolj zahtev za DIJZ, temveč tudi druga pravna in dejanska sredstva, vključno z upravnimi spori ter številnimi nakupi izdelkov v vrednosti od nekaj 10 do celo 70 EUR. Finančna in časovna vlaganja tožnika sama po sebi niso odločilna, kažejo pa na njegovo osebno motivirano in kontinuirano ravnanje. Pri zlorabi pravice ni odločilna zgolj posamezna zadeva, temveč število zahtev, njihova pogostost, ponavljanje, namen, funkcionalna povezanost in učinek na delo organa. Pravica do DIJZ ni namenjena temu, da posameznik prevzame vlogo usmerjevalca, nadzornika ali organizatorja dela organa. Namen ZDIJZ je zagotavljanje transparentnosti, javnosti in nadzora javnosti nad delom organa, ne pa omogočanje, da posameznik z množičnim vlaganjem zahtev vsiljuje organu svoj način dela, svoje strokovne poglede ali lastno razumevanje tega, kako bi moral organ izvajati nadzor na določenem področju.

Presoja tožbe

27. Tožba je utemeljena.

28. Pravica do DIJZ je ustavno varovana človekova pravica. Ustava v drugem odstavku 39. člena določa, da ima vsakdo pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. Ta pravica je konkretizirana v ZDIJZ, ki v prvem odstavku 5. člena določa, da so informacije javnega značaja prosto dostopne pravnim ali fizičnim osebam. Ob tem ZDIJZ v petem odstavku 5. člena določa, da lahko organ prosilcu izjemoma zavrne dostop do zahtevane informacije, če prosilec z eno ali več funkcionalno povezanimi zahtevami očitno zlorabi pravico dostopa do informacij javnega značaja po tem zakonu oziroma je očitno, da so zahteva ali

zahteve šikanoznega značaja. Na podlagi te določbe je zavezanec zavrnil tožnikovo zahtevo za DIJZ, tožena stranka pa je z izpodbijano odločbo zavrnila tožnikovo pritožbo zoper to odločitev.

29. Zloraba pravice v ZDIJZ ni definirana. Koncept zlorabe pravice v slovenski zakonodaji na splošni ravni ni urejen, je pa njegovo rabo onkraj izrecnih zakonskih določb razvilo in večkrat uporabilo Ustavno sodišče.[3] Kot normativno podlago je navedlo ustavna načela (predvsem 2. člen Ustave), ki Republiko Slovenijo opredeljujejo kot pravno državo in zaradi katerih je treba upoštevati tudi splošno sprejeta pravna načela, med drugim, da je pravice treba izvrševati v njihovih mejah in v skladu z njihovim namenom. Po mnenju Ustavnega sodišča slovenskemu pravu ustreza splošna prepoved zlorabe pravic, ki sloni na objektivnih merilih, v skladu s katerimi ima vsaka pravica svoj namen in svojo funkcijo.[4]

30. Zloraba pravice torej pomeni uveljavljanje in izvrševanje te pravice v nasprotju z namenom, zaradi katerega jo pravni red postavlja, kar ne more uživati pravnega varstva.[5] Ob tem je ključna značilnost zlorabe preplet protipravnega in pravnega ravnanja, kar pomeni, da nosilec izhaja iz dopustnega abstraktnega upravičenja, ki pa ga uresničuje tako, da njegovo ravnanje presega meje tega upravičenja.[6] Zato za prepoznavo zlorabe pravice ne zadostuje zgolj "običajna" razlaga zakonskih določb, ki lahko pripelje le do prepoznave zakonsko dopustnega abstraktnega upravičenja, saj po zapisanem ravnanje subjekta praviloma ostaja znotraj tega upravičenja oziroma so formalni zakonski pogoji za uresničevanje pravice izpolnjeni. To pomeni, da je treba na podlagi poglobljene namenske razlage zakonske ureditve ugotoviti objektivna merila za presojo, ali je v konkretni zadevi pravica uporabljena v skladu z njenim namenom in funkcijo.[7]

31. Izpodbijana odločitev tožene stranke temelji na dveh nosilnih stališčih: (1) da je zaradi velikega števila in nepreglednosti tožnikovih zahtev za DIJZ (tožnik ne prereka ugotovitev tožene stranke, da je leta 2022 na zavezanca naslovil 83 zahtev za DIJZ, leta 2023 173, med 1. 1. 2024 in 11. 7. 2024 pa že več kot 100, pri čemer so bile številne zahteve vključene v besedila, v katerih je tožnik podal tudi prijave in obsežne analize pomanjkljivosti določenih proizvodov) oteženo delo zavezanca in (2) da tožnikove zahteve niso v skladu z namenom ZDIJZ, saj jih vlaga z namenom izvajanja nadzora nad zavezancem, dokazovanja neučinkovitega dela in nestrokovnosti zavezanca ter s ciljem, da bi zavezanec upošteval njegove prijave in uvedel inšpekcijske postopke v konkretnih zadevah.

32. V skladu z zgoraj opisanimi izhodišči za presojo zlorabe pravice je za

3 Sklep Ustavnega sodišča Republike Slovenije U-I-413/98 z dne 25. 5. 2000, tč.10, odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije U-I-85/16, Up-398/16 z dne 14. 7. 2016, tč. 14.
4 Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije U-I-85/16, Up-398/16 z dne 14. 7. 2016, tč. 14.
5 Ibidem.
6 Pavčnik, M.: Teorija prava, GV Založba, Ljubljana, 2020, str. 180.
7 Sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije X Ips 6/2021 z dne 29. 11. 2023, tč. 16-17.

obravnavano zadevo ključno vprašanje, ali je tožnikovo ravnanje skladno z namenom ZDIJZ. Odgovor na to vprašanje je odvisen od opredelitve namena ZDIJZ na eni strani ter celostne presoje tožnikovih ravnanj in izjav v zvezi z izvrševanjem njegove pravice do DIJZ na drugi strani.

33. ZDIJZ v prvem odstavku 2. člena določa, da je namen tega zakona zagotoviti javnost in odprtost delovanja organov ter omogočiti uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Pravica dostopa do informacij javnega značaja izvira iz splošnega in političnega interesa posameznikov, da se v demokratični državi seznanijo z delom javnopravnih organov in ga nadzirajo.[8] Omogoča uresničevanje številnih drugih temeljnih pravic in svoboščin, še zlasti svobode izražanja. Je predpogoj za učinkovito uresničevanje ustavnih pravic, ki predstavljajo temelje za delovanje demokratičnega procesa v družbi. Demokratična družba lahko ustrezno deluje samo, če so splošna javnost in njeni izvoljeni predstavniki popolnoma obveščeni, kajti le kadar imajo ti na razpolago ustrezne informacije o določenem vprašanju, političnem sistemu ali politični stranki, si lahko ustvarijo lastno kritično mnenje, uveljavljajo politično odgovornost nosilcev javnih funkcij ter pravilno usmerjajo dogajanje v družbi. Pravica dostopa do informacij pospešuje bolj učinkovito in odgovorno delovanje javnopravnih subjektov, saj omogoča splošen nadzor javnosti nad njihovim delom. Javni uslužbenci, zaposleni v teh organih, delajo bolj strokovno, nepristransko in učinkovito, če se zavedajo, da so njihova dejanja (lahko) predmet nadzora javnosti, kar prispeva k boljšemu političnemu nadzoru ter tako preprečuje zlorabe, korupcijo in finančno razsipnost.[9]

34. Tožena stranka je ugotovila, da je tožnik deloval s tremi povezanimi cilji: želel naj bi (1) izvajati kontrolo dela zavezanca, (2) dokazovati zavezančevo neučinkovito in nestrokovno delo ter (3) vplivati na zavezanca, da bi upošteval njegove prijave in uvedel inšpekcijske postopke v konkretnih zadevah. Tožnik teh ugotovitev ne zanika, vsebina tožbe in tožnikovih vlog pa jih potrjujejo - za tožnika je bistvo spora z zavezancem ignoriranje njegovih prijav po ZIN in opozoril na zatrjevano nezakonito stanje na trgu ter prepričanje, da zavezanec ne deluje učinkovito, zakonito in strokovno. Ugotovitve tožene stranke glede razlogov, iz katerih tožnik vlaga zahteve za DIJZ, so torej nesporne. Vendar pa to dejansko stanje po presoji sodišča ne predstavlja zlorabe pravice do DIJZ.

35. Ugotavljanje zlorabe pravice po vsebini pomeni vrednostno oceno, da je določena oseba hotela uveljaviti svoj oziroma drug neupravičen interes v nasprotju z javnim interesom in si je za to tudi prizadevala.[10] Dokazovanje neučinkovitega dela javnega organa je po presoji sodišča cilj, ki je povsem v skladu z namenom ZDIJZ. Ugotovitve tožene stranke, da je tožnik že večkrat izrazil negativne

8 Prepeluh Magajne, U., KURS, 2002 in 2011, komentar k 32. členu Ustave, točka 32.
9 Povzeto po: Prepeluh Magajne, U., KURS, 2002 in 2011, komentar k 39. členu Ustave, točke 32 do 36.
10 E. Kerševan, v: A. Novak, M. Pavčnik (ur.), Izvrševanje in zloraba pravice, Lexpera, GV Založba, Ljubljana 2024, str. 131.

vrednostne sodbe o zavezancu, na ta zaključek ne morejo vplivati. Nasprotno, po presoji sodišča je razumljivo, da državljani zahtevajo dostop do IJZ predvsem od tistih organov, glede katerih menijo, da ne delujejo zakonito ali strokovno. Dejstvo, da želi tožnik z zahtevami za DIJZ vplivati na zavezanca, da bi upošteval njegove prijave in uvedel inšpekcijske postopke, prav tako ne predstavlja ravnanja, ki je v nasprotju z namenom ZDIJZ in posledično z javnim interesom. Razkritje informacij javnega značaja samo po sebi ne more povzročiti ukrepanja inšpekcijskega organa v zvezi z določeno prijavo. Posreden pritisk, ki ga za organ predstavlja razkritje IJZ, pa je stanje, ki je brez dvoma v skladu z ZDIJZ. Transparentnost dela javnopravnih organov in njihov nadzor s strani javnosti sta namreč po naravi stvari povezana s ciljem njihovega zakonitega in učinkovitega dela.

36. Podatki o številu, obsegu in nepreglednosti vloženih zahtev in sporočil, ki jih tožnik pošilja zavezancu, na to presojo ne morejo vplivati. Tožena stranka namreč ni ugotovila, da bi bil tožnikov namen, da z zasipanjem organa s pisanji povzroči motnje v njegovem delovanju, temveč je s strani tožene stranke ugotovljena prekomerna obremenitev zavezanca le stranska posledica tožnikovih ravnanj, ki so sicer usmerjena v druge cilje. Samo dejstvo, da ima izvrševanje neke pravice za zavezanca negativne stranske posledice, pa ob ugotovitvi, da tožnik deluje skladno z javnim interesom in uresničuje pravico do DIJZ v skladu z njenim namenom, ne konstituira zlorabe pravice. Sodišče se sicer lahko strinja z zavezancem, da tožnik ni povprečen prosilec za DIJZ in da je intenziteta njegove komunikacije z zavezancem povsem izven okvirov pričakovanega ravnanja državljanov, ki želijo nadzirati javne organe. A to samo po sebi še ne pomeni, da je njegovo ravnanje mogoče opredeliti kot zlorabo pravice, še posebej ob upoštevanju temeljnega izhodišča, da je pravica do dostopa do informacij javnega značaja človekova pravica in da je treba posledično vse izjeme od te pravice razlagati restriktivno, na kar kaže tudi dikcija petega odstavka 5. člena ZDIJZ, v skladu s katerim lahko zavezanec DIJZ zavrne le v primeru *očitne* (poudarek sodišča) zlorabe pravice.

37. V zvezi z navedbami stranke z interesom o času, ki bi ga terjala obravnava vseh pisanj, ki jih tožnik naslovi nanjo, sodišče dodaja, da obravnava zahtev za DIJZ za zavezanca vedno pomeni določeno časovno obremenitev izven njegove temeljne dejavnosti. Če je ta obremenitev zelo velika, lahko to za zavezanca predstavlja objektivno težavo, vendar pa bi bil odvzem pravice do DIJZ samo zaradi količine ali nepreglednosti vloženih zahtev (ob odsotnosti namenov prosilca, ki bi bili v nasprotju z namenom pravice do DIJZ) mogoč le, če bi zakonodajalec takšno izjemo vključil v zakon. Zloraba pravice iz petega odstavka 5. člena ZDIJZ pa ni institut, s katerim bi bilo mogoče zavezance varovati pred obremenitvami, ki so posledica neobičajno intenzivnega izvrševanja pravice do DIJZ s strani prosilcev.

38. Tožena stranka in zavezanec se na več mestih sklicujeta na sodno prakso, ki se nanaša na žaljenje organa. Večkrat tudi izpostavljata, da tožnik v svojih pisanjih podaja negativne vrednostne sodbe o delu zavezanca in njegovega vodstva. Toda odločitve o zavrnitvi tožnikovih zahtev neposredno ne utemeljujeta na njihovi žaljivi vsebini, zato sodišče ni presojalo, ali so tožnikove vloge šikanozne v smislu petega odstavka 5. člena ZDIJZ. Ob tem pa sodišče pojasnjuje, da očitki o nezakonitem, nestrokovnem in neučinkovitem delu sami po sebi ne predstavljajo žaljivih izjav, temveč dovoljene vrednostne sodbe. Drugih ugotovitev o žaljivi vsebini tožnikovih vlog pa izpodbijana odločba ne vsebuje.

39. Sodišče je tako na podlagi ugotovitve, da je tožena stranka napačno uporabila materialno pravo, tožbi na podlagi 4. točke prvega odstavka 64. člena ZUS-1 ugodilo, izpodbijano odločbo odpravilo in zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek. Sodišče ni odločilo o stvari, kot je predlagal tožnik. Pogoji za odločanje v sporu polne jurisdikcije iz prvega odstavka 65. člena ZUS-1 niso izpolnjeni, saj podatki postopka za odločitev o stvari ne dajejo zanesljive podlage.

40. Sodišče je v zadevi odločilo brez glavne obravnave, saj dejansko stanje, ki je pomembno za odločitev, med strankama ni sporno (prvi odstavek 59. člena ZUS-1).

41. Sodišče ni izvedlo vzorčnega postopka, kot je predlagala tožena stranka. Namen vzorčnega postopka je prekinitev vseh postopkov do pravnomočnosti (prve) odločbe, izdane v vzorčnem postopku. Zoper sodbe upravnega sodišča praviloma ni dovoljena pritožba, razen, če je sodišče samo ugotovilo drugačno dejansko stanje, kot ga je ugotovila tožena stranka, ter je na tej podlagi spremenilo izpodbijani upravni akt ali če je sodišče odločilo na podlagi 66. člena tega zakona. V obravnavni zadevi ne gre za nobenega od navedenih procesnih položajev, zato izvedba vzorčnega postopka ne bi bila smiselna.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 2. november 2026

Višja sodnica:
mag. Nadja Marolt